

Justitsministeriet

Dato: 4. september 2008

Dok.: MSF40496

Sagnr.: 2008-154-0139

Udkast til tale til ministeren til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål AE, AF, AG og AH fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del) torsdag den 4. september 2008

Spørgsmål AE:

”Ministeren fremhævede i forespørgslen om kvindehandel (F 15) 12/12-06, at politiet 1/1-07 ville påbegynde registreringen af politiets indsats mod prostitutionens bagmænd i politiets elektroniske tidsregistreringssystem.

Hvad er ministerens vurdering af politiets hidtidige indsats på dette område?”

Spørgsmål AF

”Yderligere 2 pejlemærker blev fremhævet af ministeren i Folketinget under forespørgselsdebatten om kvindehandelen 12/12-06:

- at samtlige politikredse inden 1/7-07 skal indberette til Rigspolitiet om opgaver og ansvarsfordeling i relation til den politimæssige indsats over for kvindehandel, og*
- at samtlige politikredse inden udgangen af 2007 skal have udarbejdet konkrete efterforskningsoplæg rettet mod prostitutionens bagmænd og have iværksat konkrete efterforskninger mod prostituerede onens bagmænd uden at afvente anmeldelser samt have foretaget kontrolbesøg på samtlige kendte bordelvirksomheder.*

Ministeren bedes give en redegørelse om den foreløbige effekt af disse tiltag.”

Spørgsmål AG

”Hvad er ministerens kommentar til, at Københavns Politiet erkender, at politiet har mere end svært ved at komme den ulovlige kvindehandel til lovs, og at prioritere sager kun er ”dråber i havet”, jf. artikel i BT 19/5-08.”

Spørgsmål AH

”Hvordan vil ministeren sikre, at indsatsen fremover får en højere prioritet i politiets arbejde, når ministeren efter DR’s dokumentarudsendelse om prostitutionens bagmænd kunne konstatere, at indsatsen mod prostitutionens branchens bagmænd skal gøres bedre end tilfældet er i dag (Ritzau 20/5-08)?”

1. Menneskehandel er en afskyelig form for organiseret kriminalitet, hvor kyniske bagmænd systematisk misbruger andre mennesker – noget som foruroligende nok tilsyneladende er en særdeles profitabel ”forretning” .

Det falder lige for at sammenligne udnyttelsen af ofre for menneskehandel med moderne slavehandel. Og man kan ikke undgå at blive berørt ved tanken om, at bare ét menneske skal gennemgå den slags ydmygelser og mishandling, som man næsten ikke kan begribe finder sted, men som filmen ”Lilja 4-ever” gav et chokerende – og ifølge fagfolk, realistisk – indblik i.

Derfor er der selvfølgelig heller ingen tvivl om, hvor geringen står på det her område: Vi har sat fokus på menneskehandel som et højt prioriteret område – både i forhold til den sociale indsats og i forhold til politiets indsats mod de bagmænd, som udnytter ofrene.

Dét er også baggrunden for de to handlingsplaner til bekæmpelse af menneskehandel, som regeringen fremlagde i henholdsvis 2002 og 2007.

Og dét er baggrunden for den styrkede politimæssige indsats mod prostitutionens bagmænd, som Rigspolitiet iværksatte for 2 år siden - og som samrådsspørgsmålene går på i dag.

2. Lige så afskyelig en form for kriminalitet, som menneskehandel er, lige så vanskelig en form for kriminalitet er det desværre at bekæmpe.

Det er en kendt sag, at menneskehandel og rufferi i vidt omfang har karakter af organiseret og grænseoverskridende kriminalitet med meget ”professionelle” bagmænd – ofte i vidtforenede internationale og multikriminelle netværk, som råder over betydelige økonomiske ressourcer.

Det er en af grundene til, at efterforskning af menneskehandelssager ofte er meget tids- og ressourcerekrævende – som jeg også kan forstå, at Retsudvalget fik et godt indblik i hos svensk politi og anklagemyndighed i sidste uge.

Og ikke nok med, at man er oppe imod meget skræppeløse kriminelle, der har betydelige økonomiske interesser i at holde ”forretningen” kørende.

De bagvedliggende sociale problemer i de lande, hvor de prostituerede rekrutteres fra, gør det meget vanskeligt at sætte en stopper for tilgangen af f.eks. unge kvinder fra Østeuropa.

Derfor må og skal myndighedernes indsats være aktivt opsøgende og helhedsorienteret – både ved den forebyggende, støttende og efterforskningsmæssige indsats.

Og det gælder selvfølgelig også politiets indsats mod prostitutionens bagmænd, der netop bygger på en proaktiv og systematisk tilgang til prostitutionsmiljøet.

Og her vil jeg gerne understrege, at politiets primære fokus på det her område netop skal være bagmændene. Det er vigtigt at holde fast i, at ofrene for menneskehandel netop skal behandles som ofre, og at omsorgen i forhold til dem jo derfor i første række må og skal være en social indsats, hvilket også er det, der ligger i regeringens handlingsplan.

3. Rigspolitiets strategi fra efteråret 2006 fastlægger den overordnede ramme for den intensiverede politimæssige indsats mod prostitutionens bagmænd og har som målsætning at sikre, at alle landets politikredse prioriterer området højt.

Strategien skal sikre, at politikredse gennemfører en ensartet og effektiv indsats for at bekæmpe menneskehandel og rufferi.

Strategien indeholder 10 hovedpunkter – herunder bl.a. at samarbejdet med andre myndigheder og organisationer skal udbygges og styrkes, at efterforskningen i sagerne skal målrettes, og at ofrene for menneskehandel skal behandles skånsomt.

Som led i udmøntningen af strategien har Rigspolitiet i samarbejde med Rigsadvokaten udarbejdet en – klassificeret – vejledning til strategien som et arbejdsredskab for politikredsene i forbindelse med den konkrete behandling af sager i prostitutionsmiljøet og mod prostitutionens bagmænd.

Vejledningen indeholder en detaljeret gennemgang af de efterforskningsmæssige overvejelser m.v., der kan være relevante i forhold til sager mod prostitutionens bagmænd med henblik på, at samtlige politikredse kan få adgang til og nyttiggøre de erfaringer, som hidtidige efterforskninger på området har givet.

Herudover indeholder vejledningen en beskrivelse af sagsbehandlingen, hvor der lægges særlig vægt på skånsom behandling af ofre og vidner.

Det fremhæves bl.a. i vejledningen, at politiet som udgangspunkt bør betragte alle prostituerede kvinder som potentielle ofre for kriminalitet. Og at politiet på den baggrund bør sikre, at kvinder, der træffes i prostitutionsmiljøet, er orienteret om de sociale tilbud, der formidles af relevante myndigheder og organisationer – ligesom politiet bør formidle kontakt mellem kvinden og de relevante myndigheder og organisationer, hvis kvinden ønsker det.

I marts i år fulgte Rigspolitiet op på strategien med en beskrivelse af politiets indsats mod prostitutionens bagmænd i 2007. Denne statusrapport blev sendt til Retsudvalget den 2. april 2008.

I statusrapporten er der redegjort for de enkelte politikredses implementering af strategien i praksis.

Jeg vil ikke trætte udvalget med en gennemgang af detaljerne – men blot ridse hovedkonklusionerne op:

4. Rigspolitiet har opgjort det samlede ressourceforbrug i dansk politi i 2007 til ca. 33 årsværk på området - hvor der primært har været fokus på gennemførelsen af strategien for så vidt angår den organisatoriske tilrettelæggelse af indsatsen, kortlægningen af prostitutionsmiljøet, kontrolvirksomhed i prostitutionsmiljøet og Rigspolitiets bi-stand til politikredsene.

Politikredsens registrering af tidsforbruget – der som planlagt er sket fra den 1. januar 2007 – hænger naturligt sammen med forudsætningen i strategien om, at der i hver politikreds afsættes de fornødne ressourcer til en målrettet og effektiv indsats.

Særligt hvad angår spørgsmålet om registreringen i POLITID er det vigtigt at holde sig for øje, at menneskehandel ofte kun er ét element i en kriminel organisations virksomhed.

Der vil ikke sjældent være tale om større sagskomplekser, hvor der også indgår narkohandel, cigaretsmugling osv.

Som Rigspolitiet også gjorde i forbindelse med udarbejdelsen af statusrapporten for 2007, var det derfor nødvendigt at supplere POLTID-registreringerne med en høring af alle politikredsene, hvis man skulle have et fuldstændigt billede af de ressourcer, dansk politi anvender på området.

Som jeg redegjorde for i min besvarelse i slutningen af juni af udvalgets spørgsmål nr. 759, har Rigspolitiet understreget, at politiets indsats i 2008 mod prostitutionens bagmænd i forhold til 2007 skal indebære en væsentlig og markant forøgelse af politiets samlede ressourceindsats på området.

5. Et andet af strategiens tiltag, der er gennemført – og som er beskrevet i statusrapporten – er etableringen af den interne opgave- og ansvarsfordeling i politikredsene.

I alle landets politikredse er der som forudsat udarbejdet lokale strategier og handlingsplaner, som er blevet indberettet til Rigspolitiet. Og der er udpeget ledende kontaktpersoner, der koordinerer politikredsens indsats over for menneskehandel – herunder det forudsatte styrkede samarbejde med lokale myndigheder og organisationer.

I de indberetninger, som Rigspolitiet har modtaget fra politikredsen, kan man se, at kredsen har valgt at løse opgaven med den interne opgave- og ansvarsfordeling forskelligt – alt afhængigt af de lokale forhold.

Nogle kredse har valgt at forankre indsatsen i politikredsens Center for Operative Planlægning og Analyse – det såkaldte OPA-Center – mens andre kredse har valgt at lade afdelingen for personfarlig kriminalitet eller afdelingen for organiseret kriminalitet være omdrejningspunkt.

Flere kredse har også valgt at lade lokalpolitiet indsamle og formidle oplysninger om det lokale prostitutionsmiljø.

Og i mange tilfælde er det lokalpolitiet, som udfører de kontrolbesøg i prostitutionsmiljøet, der planlægges fra OPA-Centeret i den enkelte kreds.

6. Det bringer mig videre til den del af strategien, der handler om kontrolbesøgene i prostitutionsmiljøet, hvor politiet altså tager ud til bordeller og escort-virksomheder for proaktivt og opsøgende at finde frem til ofre for menneskehandel og bagmændene til prostitutionen.

Det fremgår af statusrapporten for 2007, at alle landets politikredse – undtagen Bornholm, hvor der ikke er konstatet prostitution – har gennemført disse kontrolbesøg.

I 2007 har politiet således på landsplan gennemført i alt 511 kontrolbesøg på sammenlagt 360 lokaliteter.

Politikredsene har i den forbindelse opgjort det samlede antal kendte bordeller og escort-virksomheder i Danmark til 455, idet Københavns Politi dog ikke har medtaget escortvirksomheder.

Som det konstateres i statusrapporten, har der endnu ikke været kontrolbesøg på alle kendte 455 lokaliteter, men en række lokaliteter er derimod blevet besøgt flere gange.

Det ligger selvfølgelig i strategien, at den intensive kontrolvirksomhed fortsætter med kvartalsvise indberetninger til Rigspolitiet.

7. Hertil kommer, at der i alle landets kredse i 2007 – undtagen Bornholm – har været konkrete efterforskningsrettet mod bagmænd til prostitution.

I en række af disse sager har Rigspolitiets Rejsehold ydet efterforskningsmæssig assistance, fordi der har været tale om sager på tværs af politikredsene, og fordi de fleste af disse sager – ikke overraskende – har haft internationale forgreninger.

Da efterforskninger af den her type organiseret kriminalitet i sagens natur har en langvarig og følsom karakter, kan jeg ikke her gå i detaljer om, hvilke og hvor mange verserende efterforskninger der kører lige nu.

Lad mig blot understrege, at også i 2008 er politikredsene i fuld gang med konkrete efterforskninger af sager mod bagmænd til prostitution og menneskehandel.

8. I overensstemmelse med forudsætningen i strategien om, at det tværgående samarbejde mellem de involverede myndigheder og NGO'er mv. skal styrkes, har politikredsene bl.a. etableret et lovende samarbejde med SKAT. Ligesom vi har set det ved andre former for organiseret kriminalitet, er det en rigtig effektiv måde at gå efter bagmændene.

Samtidig er der naturligvis også sket en styrkelse af politiets samarbejde med andre centrale aktører.

Det gælder selvfølgelig navnlig de sociale myndigheder, Dansk Røde Kors, Red Barnet, Center mod Menneskehandel, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Reden Stop Kvindehandel og Pro Vest.

Jeg ved, at der fra forskellig side er stillet spørgsmålstegn ved, om politiet er opmærksom nok på at tage hånd om ofrene – bl.a. gennem inddragelse af de relevante NGO'er mv.

Jeg ved, at politiet er meget opmærksom på at styrke denne del af indsatsen, og Rigspolitiet er netop ved at revidere den operative vejledning til politikredsene, som jeg omtalte før, bl.a. med fokus på inddragelsen af NGO'erne.

Denne revision indebærer, at politifolk, der antræffer prostituerede, som muligvis kan være menneskehandlede, fremover skal tage kontakt til Center Mod Menneskehandel, som derefter varetager kontakten til de relevante NGO'er.

Når det er sagt, tror jeg, det er vigtigt at huske på, at det faktisk er politiets erfaring, at kvinderne ofte ikke selv ønsker at komme i kontakt med f.eks. Reden eller Pro Vest – og faktisk afviser bistand. Og så er det jo unægteligt lidt svært for politiet at tvinge det igennem.

Jeg kan i øvrigt forstå, at svensk politi har haft samme oplevelse.

9. Med hensyn til effekten af den styrkede indsats er det alt for tidligt at drage håndfaste konklusioner.

Men som det fremgår af statusrapporten, skete der faktisk i 2007 en markant stigning i antallet af sigtelser for menneskehandel – fra 2 sigtelser i 2006 til 23 sigtelser i 2007. Det, synes jeg, taler for sig selv.

Det er i øvrigt i den forbindelse vigtigt at huske på, at selv om ikke alle efterforskninger nødvendigvis munder ud i en dom for menneskehandel, så er politiets strategi jo med til at kontrollere prostitutionsmiljøet, stresser bagmændene og fastholde presset på dem. Og det er jo et mål i sig selv.

10. Som det gerne skulle fremgå, mener vi det alvorligt med strategien for en styrket politimæssig indsats.

Så jeg står skam helt fast på mine udtalelser i forbindelse med DR's udsendelse om prostitutionens bagmænd her i foråret om, at vi skal have bedre fat i alle de kriminelle bagmænd, der tjener penge på menneskehandel og prostitution. Vi skal blive bedre – og det er jo netop hele idéen med den indsats, politiet er i fuld gang med.

I 2007 har der primært været fokus på den organisatoriske tilrettelæggelse af indsatsen, kortlægningen af prostitutionsmiljøet, kontrolvirksomhed i prostitutionsmiljøet og Rigspolitiets bistand til politikredsene.

I 2008 er arbejdet med gennemførelsen af strategien blevet fortsat og intensiveret yderligere – navnlig med henblik på den proaktive og målrettede efterforskningsmæssige indsats mod prostitutionens bagmænd.

Som andre former for alvorlig, grænseoverskridende, organiseret kriminalitet bekæmpes menneskehandel og rufferi ikke på én dag – der er tale om et langt og sejt træk.

Med strategien har politiet fået et rigtig godt værktøj til at tilrettelægge en effektiv indsats over for menneskehandel og rufferi. Men det er naturligvis vigtigt, at vi fastholder fokus på området, og at vi opretholder presset på bagmændene.

Tak for ordet.